

**Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського МОЗ України
Навчально-науковий інститут морфології
Всеукраїнська громадська організація
“Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України”**

**Збірник матеріалів науково-практичної
конференції**

**ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ МОРФОЛОГІЇ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ І
КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

10 – 11 жовтня 2019 року

Тернопіль – 2019

Редакційна колегія

Проф. Небесна З.М. (головний редактор)

Проф. Боднар Я.Я.

Проф. Герасимюк І.Є.

Доц. Крамар С.Б.

Асп. Огінська Н.В. (відповідальний секретар)

Збірник матеріалів науково-практичної конференції

“Прикладні аспекти морфології експериментальних і клінічних досліджень”. – Тернопіль, 2019.

Матеріали публікуються в авторській редакції

Такі морфологічні зміни прогресують в експериментальних групах у динаміці спостереження.

Отже, нестача йоду в раціоні призводить до структурних змін у досліджених органах різних систем організму, тому перспективним є дослідження процесів у динаміці з проведенням кореляційного аналізу.

Бестанчук О.М¹., Нарбутова Т.Є²., Кащенко О.А²., Гогітідзе О.Є³
ВПЛИВ БЛЕОМІЦИНУ НА МОРФОЛОГІЧНИЙ СТАН МІОКАРДУ
ЩУРІВ В ЕКСПЕРИМЕНТІ

¹ Одеський обласний онкологічний диспансер, м. Одеса

² Одеський національний медичний університет, м. Одеса

³ Одеська регіональна державна лабораторія Держслужби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, м. Одеса

Відомо, що блеоміцин, як протипухлинний препарат, який широко використовується в хіміотерапії деяких онкологічних захворювань поряд з загальною ефективністю виявляє деякий негативний вплив на органи і системи. Відомі його різноманітні побічні дії, які пов'язані, перш за все, з розвитком фіброзу легень та шкіри (Т. Yamamoto, К. Nishioka 2003; Stephen J. Galli 2005; J. Luo¹, X. Liu 2016). Як відомо, механізм дії блеоміцину базується на руйнуванні молекули ДНК, що може викликати побічні дії в інших органах та системах. Клінічно спостерігається негативний вплив на інші органи, зокрема серцево-судинну систему, який на сьогоднішній день вивчений недостатньо.

Метою нашої роботи було вивчити наявність патоморфологічних змін у тканинах серця щурів, їх характер та ступінь вираженості за умов введення блеоміцину.

Для досягнення мети досліджуваних тварин розподілили на експериментальні групи, яким поетапно інтродюковано ввели розчин блеоміцину дозою 5МЕ/кг з урахуванням коефіцієнту міжвидового перерахунку доз. Забір матеріалу для дослідження проводили на 14-у, 21-у та

28-у доби експерименту з дотриманням усіх вимог Європейської конвенції з біоетичного захисту експериментальних тварин. Морфологічні дослідження матеріалу проводили за допомогою світлової мікроскопії парафінових зрізів, пофарбованих гематоксиліном та еозином, ГОФП, залізним гематоксіліном за Генденгайном.

Результати досліджень показали, що найбільш виразні патоморфологічні зміни визначались у зразках чотирнадцятої доби. В тканинах міокарду спостерігались гемодинамічні розлади у вигляді складжів, стазів, периваскулярного набряку; у вигляді вогнищ контрактури кардіоміоцитів стінки лівого шлуночка, які були різко оконтуровані та іноді супроводжувались розривами клітин у центрі патологічно змінених ділянок. Крім того, спостерігалась фрагментація хроматину збільшених ядер кардіоміоцитів, з розрідженням їх нуклеоплазми. Часто виявлялося руйнування посмугованості кардіоміоцитів і крайовий кардіоміоліз. Кількість мітохондрій у клітинах була достовірно зменшена у порівнянні з інтактними тваринами.

Патоморфологічні зміни міокарду на 21-у та 28-у добу зберігалися, але їх виразність та інтенсивність зменшувалась відповідно строку. Також спостерігалось ущільнення сполучної тканини з появою малих вогнищ у субендокардіальному шарі стінки серця, помірне периваскулярне ущільнення і незначне зменшення кількості та об'єму мітохондрій.

В цілому, отримані результати дослідження показали, що найбільш інтенсивна побічна дія блеоміцину на міокард відбувається у перші два тижня застосування препарату. На 21-у та 28-у добу відбувається розвиток компенсаторно-приспосувальних процесів, але негативна дія препарату зберігається, що вказує на необхідність проведення кардіологічного моніторингу пацієнтів, які отримують лікування з застосуванням блеоміцину.